Пам'ятайте про Україну!

# СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVI. Ч. 283. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 13-го ГРУДНЯ 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, DECEMBER 13, 1979 No. 283. VOL. LXXXVI.

## ВІДБУЛИСЯ ПЛЕНАРНІ НАРАДИ ГУ СУМ-А, ПРОБЛЕМА ВИХОВАННЯ МОЛОДІ БУЛА ГОЛОВНОЮ ТЕМОЮ НАРАД

Ню Йорк, Н.Й. (в.л.). — У суботу, 8 грудня ц.р., тут у великій залі Дому Організацій Українського Визвольного Фронту при 2-ій евеню відбулись пленарні наради Крайової Управи Спілки Української Молоді Америки, у яких взяли участь члени Крайової Управи, Контрольної комісії і Товариського суду, діючі голови Осередків, вулаєні Відділів юнацтва, члени Головної Виховної Ради та керівники міжосередкових дружин. Присутні були теж голова Центральної Управи СУМ мгр Євген Гановський та репрезентант КУ СУМ з Канади А. Фіголь, які склали короткі привітання учасникам Пленуму і були учасниками нарад.

Пленум проходив під кутом відзначення 50-річчя Організації Українських Націоналістів, 30-річчя існування СУМ на еміграції і 20-річчя з дня трагічної смерти сл.п. Степана Бандери.

Пленарні наради відкрив і ними проводив голова КУ СУМ-А інж. Мирослав Шміґель, а секретарювала заступниця голови КУ і член ЦУ СУМ Євгенія Кузьмович. До президії були запрошені: М. Бачара, Т. Мельник і Г. Головка, які є керівниками Округ.

Голова привітав членів ЦУ і КУ СУМ, представників Осередків і Відділів і заявив, що Пленум є, до певної міри, живим зв'язком між членством, без якого, практично беручи, не може обійтися сьогодні жадна організація, а тим більше молодеча, яка мусить розв'язувати не тільки проблеми доросту, але також виховні справи, знаходячи для цього засоби і кваліфікованих осіб, які могли б займатися реалізацією виховної роботи. Між іншим, Пленум присвятив максимум уваги власне виховній проблематиці, яку КУ СУМ-А вважає найважливішою проблемою, бо від її розв'язки залежить завтрішнє молодечої організації.

Присутні на початку нарад вшанували вставанням з місць і однохвилинною мовчанкою св.п. Богданну Сидор-Чарторийську, члена КУ, яка померла в червні ц.р.

До полудня проходили звітування голів чи представників Осередків з місцевостей: Балтімор (М. Бачара в заступстві), Боффало (Б. Мороз, мол.), Бостон (М. Носаль), Бруклин (І. Макар), Гартфорд (З. Зелес), Джерзі Сиві (З. Галькович), Філядельфія (Ю. Наконечний), Клівлен-Парма (М. Почтар), Коговз-Вотервліт (М. Свідерський) Нюарк-Ірвінгтон (М. Биц), Ню Гейвен (С. Данів), Пассейк (С. Журавський), Рочестер (Оля Король), Йонкерс (М. Зварич), Ню Йорк (К. Василик) і Асторія (Ю. Кострица). Звітували також

(Закінчення на стор. 3)

## ЗБОМБИЛИ БУДИНОК СОВЄТСЬКОЇ МІСІЇ ДО ОН

Ню Йорк, Н. Й. — У вівторок, 11-го грудня ц. р., приблизно о годині 9:45 вечором, радіо і телевізійні станції передали вістку, що в будинку совєтської місії до Об'єднаних Націй при 136 Схід 67-ма вулиця вибухла великої сили бомба, підкладена при в'їзді до гаражу. Повідомляли, що від вибуху були поранені чотири нюйоркські поліцисти і чотири службовці совєтської місії. Совєтські чинники відмовились від медичної допомоги, заявивши, що тяжких поранень немає і, що присутні в місії совєтські лікарі дали першу допомогу службовцям. Пізнім вечором засоби масової інформації повідомили, що невідомі особи потелефонували до бюра пресового агентства Ассошіейтед Пресс і заявили, що замах на будинок місії виконали кубинські націоналісти з групи „Омега-7", противники комуністичного режиму Фіделя Кастра.

Про те, що вибух був дуже сильний, свідчать шкоди нанесені вибухом. У самому будинку місії, принаймні до 12-го поверху порозбивані вікна, бомба вирвала велику частину стіни, а сам вибух було чути на кілька бльоків від будинку місії. У будинках по протилежному боці вулиці також розбито багато вікон, аж до 17-го поверху включно. Александер Титаренко, заступник генерального секретаря совєтської делеґації до ОН, заявив, що в будинку місії від стрясення і сили вубуху були знищені шафи на книжки і ушкоджені інші меблі в кімнатах. Титаренко заявив, що після вибуху в повітря піднісся сильний синяво-жовтий дим.

Коротко перед тим в будинку місії відбувалося прийняття і Титаренко думає, що багато більше людей могли потерпіти, якщо б вибух наступив в часі, коли гості залишали будинок. Не зважаючи на сильний вибух і „скляний дощ", що сипався з вікон будинку місії і сусідніх будинків, відносно мало людей потерпіло, бо фактично не було тяжких поранень. Голова совєтської місії до ОН Олег Трояновський пізніше заявив посадникові Едвардові Качеві і кореспондентам, які чисельно зібрались на 67-ій вулиці, що тільки дві особи із совєтської місії були легко поранені.

Як відомо, кубинські націоналісти з групи „Омега-7" виконали подібний бомбовий напад на будинок кубинської місії. Деякі радіо і телевізійні станції подавали увечері у вівторок, 11-го грудня і вранці, 12-го грудня, що бомбовий замах на совєтську місію виконали українські націоналісти. Кубинські націоналісти засуджують не тільки політику диктатора Фіделя Кастра, але також колоніяльну політику Совєтського Союзу, про що вони відкрито заявляють.

Посадник Кач і амбасадор З'єднаних Стейтів Америки до ОН Доналд Ф. МекГенрі натаврували цю форму терору і запевнили совєтських представників, що поліція докладе максимальних зусиль, щоб відшукати виконавців замаху і поставити їх на суд. Совєтські чинники внесли протест до уряду ЗСА і нюйоркських властей, заявляючи, що будинок місії не мав належної поліційної охорони.

# ПРЕДСТАВНИКИ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ ПРИВІТАЛИ С. І Н. КАРАВАНСЬКИХ У ЗСА



Ніна Строката-Караванська



Святослав Караванський

Вашінґтон (УІБ-УККА). — Як уже інформовано, у вівторок, 11-го грудня, о годині 6-ій увечері, тут на летовище Даллес приземлився літак компанії „Панамерікен", який привіз з Лондону, Англія, випущених на волю українських політв'язнів Святослава Караванського і Ніну Строкату-Караванську.

На летовищі їх привітали чільні представники української громади у ЗСА та їхні друзі — члени українського правозахисного руху в числі біля 40 осіб. Першими привітали Караванських зворушливими обіймами і поцілунками Раїса Мороз, Надія Світлична і ген. Петро Григоренко.

Відтак офіційні привіти зложили: інж. Юрій Нестерчук від ЗУАДК-у, о. Петро Будний з місцевої української православної парафії св. Андрея відчитав привіт від Митрополита Мстислава, інж. Теодор Царик від місцевого Відділу УККА, д-р Р. Процик від Українського Демократичного Руху, мгр Слава Стецько від Організації Українських Націоналістів, начальний пластун д-р Юрій Старосольський від Пласту, ген. П. Григоренко від Закордонного Представництва Української Гельсінкської групи, Леся Ковальська від Комісії прав людини при СКВУ, Марта Терлецька від Союзу Українок Америки, Осип Зінкевич від „Смолоскипу" і Роман Купчинський від Комітету оборони совєтських політв'язнів і від в-ва „Сучасність".

У словах подяки С. Караванський і його дружина висловили радість, що вони серед своїх людей і тому не відчувають, що вони на чужині. Вони свідомі великої відповідальности, яка спадає на них перед українською громадою, а зокрема перед поневоленим українським народом та їхніми друзями, які караються в концтаборах СССР, тому будуть співпрацювати з українською громадою в її оборонних заходах.

У середу, 12-го грудня, о год. 1-ій по полудні, заходами Українського Інформаційного Бюра УККА, мала відбутись тут пресова конференція з участю Караванських, а у вечірніх годинах вони мали стрінутись із запрошеними представниками української громади.

У п'ятницю, 14-го грудня, Караванські візьмуть участь у пресовій конференції в Сенаті ЗСА, що її влаштовують в рамках відзначення „Дня прав людини" сенатори Роджер Джепсен з Айови і Дейвід Борен з Оклагоми та конґресмени Джек Кемп з Ню Йорку і Джеймс Говард з Ню Джерзі.

## АМЕРИКАНСЬКИХ „ШПИГУНІВ" НЕ КАРАТИМУТЬ СМЕРТЮ — ЗАЯВЛЯЄ ІРАНСЬКИЙ ЛІДЕР

Теґран/Табріз. — Аятолла Садек Хальхалі, голова іранських революційних трибуналів, заявив у середу, 12-го грудня, що навіть якщо деяких американських закладників в амбасаді ЗСА в Теґрані судитимуть за „шпигунство", то вони не будуть покарані смертю. Хальхалі, підвладні якого недавно в Парижі вбили Шаріяра Мустафу Чафіка, сестрінка колишнього шаха Мохаммеда Різи Паглеві, сказав, що вважає американських дипломатів в амбасаді „гостями Ірану" і хотів би, щоб їх можна якнайскоріше звільнити, але додав, що покищо це ще не можна зробити.

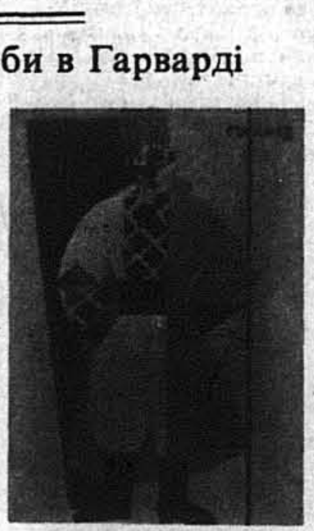
Як відомо, уряд ЗСА кількакратно перестерігав Іран, що Америка гостро зареаґує на будь-які судові розправи над схопленими дипломатами. Державний секретар Сайрус Венс протягом останніх кількох днів одержав запевнення від урядів ряду європейських союзників Америки, що вони підтримають економічні заходи Вашінґтону, які мали б на меті спонукати Іран звільнити 50 закладників. Деякі коментатори твердять, що заява Хальхалі, що „шпигунів" не каратимуть смертю, може представляти собою старання іранських властей запобігти тим економічним та іншим заходам американського уряду.

Того самого дня, тобто в середу, 12-го грудня, речники іранського міністерства закордонних справ признали, що поміщений в одній з іранських газет лист, в якому демократичний сенатор Едвард Кеннеді з Массачусетс нібито підтримує політику Аятолли Хомейні — це зфабрикований лист. Натомість сам міністер закордонних справ Садег Готбсадех заявив, що Кеннеді таки висловив підтримку для Хомейні. Спостефігачі твердять, що ці суперечні заяви вказують на хаотичний стан в самому іранському уряді. Як відомо, Кеннеді недавно критикував уряд ЗСА за те, що дозволив шахові Паглеві прибути на лікування.

У північнозахідній частині Ірану, заселеній азербайджанцями, продовжуються зудари між урядовими військовими і поліційними з'єднаннями та азербайджанцями, які вимагають широкої національної автономії. Лідер азербайджанців Аяттола Казем Шаріят-Малларі одверто заявив, що нова іранська конституція, яка надає Аятоллі Хомейні досмертну владу, є нелеґальна, як рівнож перестеріг, що в Ірані може дійти до громадянської війни, якщо Хомейні продовжуватиме свою диктаторську політику. Як відомо, інші національні меншини, зокрема курди, теж домагаються широкої автономії.

## Книжкові скарби в Гарварді

Кембрідж, Масс. (ФКУ). — В недавноминулих місяцях україніка Гарвардського університету збагатилась цінною збіркою рідкісних книжок. Мабуть, найбільш вартісним набутком є перше видання праці Архиєпископа Йоана Максимовича п. з. „Богородице Діво", що була видана в Чернігові в 1707 році. Ця книга є тепер третім примірником із перших видань праць Максимовича, які зберігаються у Гарвардському університеті. Спеціяльна стаття, яка розглядає вартість тієї книжки, появиться в одному з майбутніх чисел „Гарвардського Бібліотечного Бюлетеню". Статтю написав проф. Богдан Струмінський. А книгу Максимовича куплено із фонду св. п. Богдана Кравцева.



Із Харківської публікації Анатоля Петрицького „Театральні строї"

Другим особливим набутком є закуплена в Лондоні книжка праць Анатолія Петрицького п. з. „Театральні строї", опублікована в Харкові 1929 року. Ця публікація вказує на потужну живучість української опери та театру в роках 1923-33. Книгу закуплено теж завдяки фондові св. п. Б. Кравцева.

Два дуже цінні дари одержано від анонімного добродія (І. П.) з Ню Йорку. Це том „Українського Вісника", який появився в Харкові 1816 року — перша періодична публікація. І другий дар — від І. П. — це московський переклад з 1832 року Боплянового опису України.

Крім того одержано ще третє видання творів Івана Котляревського, надруковане в Петербурзі в 1862 році. В Гарвардській колекції є вже перше й друге видання „Енеїди".

Знову ж мистець Яків Гніздовський подарував відділові друків та графіки майже повну збірку своїх оригінальних книжкових заставок (екс лібріс).

## Театр „Заграва" виступить в Чікаґо і Детройті

Чікаґо/Детройт. — Драматичний Ансамбль з Торонто „Заграва" виступить в Чікаґо, в суботу, 15-го грудня ц. р., о год. 7-ій вечора в залі Авдиторії Шопена при вулицях Райс і Кембел і поставить комедію на 4 дії Івана Тобілевича „Суєта" (батьки і діти).

У неділю, 16-го грудня, „Суєта" буде поставлена у Детройті о год. 4-ій по полудні в залі Лінкольн Авдиторії при 22500 Федераль вулиці у Воррен, Мічіґен. Вистави в Чікаґо і Детройті проходять під патронатом Відділів УККА. У виставі бере участь понад 20 артистів, багато з яких вже відомі українській громаді з раніших виступів в різних містах Канади і ЗСА. Головним режисером вистави є Юрій Бельський; проєкт костюмів і їх виконання — Марія Левицька; сценічне оформлення — Роман Глива; розмалювання декорацій — Богдан Заверуха; освітлення — Марко Кушніренко.

Організатори надіються на широку піддержку громадянства, бо театр „Заграва" вже 25 років несе мистецьку і духову поживу для українських громад на північно-американському континенті.

## ЗСА настоюють на розміщенні ракет в Европі

Західній Берлін — В час, коли членські держави Північно-Атлантійського Союзу (НАТО) приготовляються до прийняття рішення про розміщення американських стратегічних ракет з атомовими головками у Західній Европі, уряд З'єднаних Стейтів Америки дав до зрозуміння, що Америка не погодиться на відкладення цього пляну на пізніше, як цього домагаються деякі країни Европи. Білий Дім настоює на уведення пляну в життя, бо оборонні спроможності НАТО будуть послаблені у зв'язку з розміщенням совєтських ракет „СС-20" у країнах Східньої Европи.

Американська заява, можливо навіть зумовлена нерішучістю малих держав-членів НАТО, як, наприклад, Данії, Норвеґії і Голляндії, які узалежнюють своє рішення від перебігу конференції НАТО в Брюсселі, запляньованої у другій половині грудня. Про ці справи говорив, відчитуючи заяву державного секретаря Сайруса Венса, Джордж С. Вест, заступник державного секретаря для европейських справ.

Тому, що іранська криза все ще перебуває у напруженій стадії, Венс не міг взяти участи у зустрічі із журналістами в Західньому Берліні, як про це раніше було повідомлено. В його імені виступав Вест, кажучи, що присутні кореспонденти можуть покликатися на державного секретаря, бо все те, що він говорить, є становищем Венса і було з ним узгіднене.

Джордж Вест в першу черґу звертався до тих держав, які вважають, що треба відкласти плян розміщення цих американських ракет в країнах НАТО, і оспорював їхнє становище, звертаючи увагу на дуже небезпечну совєтську перевагу в озброєнні і можливу майбутню військову перевагу Варшавського Пакту над країнами НАТО. Вест обороняв становище уряду ЗСА і твердив, що плян розміщення ракет радше змусить Совєтський Союз зменшити число своїх нуклеарних ракет і свої збройні сили в Европі. Американські ракети, як відомо, були б готовими до інсталяції щойно аж у 1983 р. і тому політичні аналітики погоджуються з думкою Державного департаменту, що до того часу залишається ще багато можливостей для переговорів щодо роззброєння і зменшення війська в Европі.

Покищо Велика Британія, Західня Німеччина і Італія вже погодились на прийняття пляну НАТО і розміщення на їхній території згаданих стратегічних ракет середнього засягу, які можуть досягнути територію Совєтського Союзу. На думку заступника державного секретаря, країни НАТО не повинні проволікати цієї справи довше, бо вони не можуть занадто відставати від збройної сили країн Варшавського Пакту.

Згідно з останніми інформаціями, уряд Туреччини також підтримує плян НАТО, але з передумовою, що розвиток конвенційної єброї не буде занедбаний. Турецькі урядовці відмовляються дискутувати цю справу публічно, але приватно вони повністю солідаризуються із становищем ЗСА щодо цієї справи, помимо того, що справа розміщення ракет не відноситься до Туреччини, члена НАТО, яка зрештою не потребує ракет середнього засуґу, щоб досягнути територію СССР. „Ми все одно є під прицілом Совєтського Союзу", — заявив речник турецького уряду. Туреччину, згідно з інформаціями, не запитувано у справі дозволу на розміщення ракет на її території. Туреччина радше потребує більше модерної конвенційної зброї і літаків, щоб ними замінити перестарілі моделі, що виходять з ужитку.

## Іран домагається виїзду західнього кореспондента

Теґран, Іран. — Урядові іранські чинники домагаються виїзду з країни Алекса Ефті кореспондента Ассошіейтед Пресс, який, інформуючи про боротьбу азербайджанців проти влади Аятолли Хомейні, допустився, мовляв, перекручень і неправдиво насвітлював події в Ірані. Іранське пресове аґенство „Парс", покликуючись на заяву речника іранського уряду Аболгаззана Садеґа, каже, що кореспондент Ефті пересилив „провокативні і перекручені інформації для своєї міжнародної агенції". Цей же речник заявив, що Ефті негайно мусить виїхати з Ірану.

Йдеться, мабуть, про передачу Ефті з неділі, 9-го грудня ц.р., у якій він, інформуючи про події у місті Табріз, відмічав, що велика товпа народу кричала „смерть Аятоллі Хомейні". У цій же інформації Ефті було сказано, що у цьому виступі брали участь десятки тисяч осіб. Іранські чинники переслухали записаний на стрічку текст передачі і заявили, що не можна.

(Закінчення на стор. 3)

### ЗНАК ЧАСУ

Фотокопія (поменшена) летючки, яку поширюється в приватних домах, крамницях та по вулицях в Джерзі Сиві. В летючці признається „три центи нагороди" за представленого карикатурою Аятоллу Хомейні, „пошукуваного поліційно за схоплення, скритовбивство, шантаж, порушення громадянських прав, змову, підбурювання до бунту, розбишацтво, неохайну поведінку, уосіблювання Святого Мужа".




## Чотирьох польських дисидентів засудили на короткі терміни

Варшава, Польща. — Пресове агенство Ассошіейтед Пресс інформує, що польський суд оголосив порівняльно лагідні кари для чотирьох польських дисидентів, які без дозволу влади минулого місяця зорганізували під пам'ятником Невідомого Вояка у Варшаві масову маніфестацію з участю біля 5.000 осіб. Демонстрація відбулася в річницю відновлення незалежности Польщі і на ній роздавали летючки, у уких стверджувалось, що теперішня Польща не є цілком незалежною державою.

Два дисиденти, Анджей Чума і Войцєв Зімбіліньскі, одержали по три місяці ув'язнення, а два інші — Броніслав Коморовскі і Йозеф Яновскі тільки по одному місяцеві. Усі вони залишились на волі до часу розгляду внесеної ними апеляції. Усіх чотирьох дисидентів прокуратура обвинувачувала в „образі польської нації", покликаючись на їхні промови, виголошені 2-го листопада ц.р., на згаданій маніфестації у Варшаві.

## *Науковий симпозіюм в 400-річчя з дня народження Мелетія Смотрицького*

Кам'янець-Подільський.- 360-річчю появи в світ „Граматики" Мелетія Смотрицького і 400-річчю з дня народження її автора присвячено науковий симпозіюм „Граматична думка східніх слов'ян у ХУІ-ХУІІ ст.", який влаштовано у Кам'янець-Подільському педагогічному інституті, — інформує київська газета „Культура і Життя". У ньому взяли участь науковці з кількох „братніх республік' бо приїхали вони з Москви, Києва, Ленінграду та Мінська.

Учасники цього симпозіюму поїхали також в село Смотрич, де народився М. Смотрицький. Тут завершено відкриття меморіяльної дошки, вміщеної на будинку середньої школи в честь автора „Граматики", що її, як пише ця ж газета, М. В. Ломоносов назвав „вратами учености" — українського письменника-полеміста і філолога Мелетія Герасимовича Смотрицького. Смотрицький відомий ще як церковний діяч, але про це „Культура і Життя" не написала.

## Москву турбують „підпільні авангардисти" музики

Москва. — Київська газета „Культура і Життя" інформує про недавній VI Всесоюзний з'їзд композиторів, під час якого була виставка „Звучить радянська музика", були і слова промовців про „ідейність, партійність і майстерність" — вимоги, що їх „ставить радянський народ до мистецтва", а після цих слів... високого рівня „полум'яного патріотизму" промовляв Є. Светланов, порушивши „ряд гострих проблем сучасного музичного життя".

(Закінчення на стор. 3)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily exept Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

## Найбільша честь — найважча праця

Президент З'єднаних Стейтів має більшу владу, як будь який монарх, президент чи прем'єр будь-якої демократичної країни у світі. Підкреслюємо демократичної, бо тут не може бути порівняння з країнами із владою диктаторською. Американський президент є водночас прем'єром; він фактично сам вибирає собі — як тільки дістане партійну номінацію на кандидата у виборах — свого віцепрезидента; він призначає членів уряду, членів Найвищого Суду, голову Федерального Банку Резерви; він є найвищим комендантом всіх збройних сил Америки і на ділі він призначає головного коменданта збройних сил НАТО і всіх шефів окремих родів зброї в ЗСА; тільки в докладно означених випадках Конгрес може започаткувати проти нього процес „імпічменту". Американський президент має понад 200,000 долярів річної платні, мешкає з родиною у Білому Домі у Вашінгтоні, має до розпорядження спеціяльний джет, користується в народі найбільшою пошаною і найбільшим авторитетом. Не дивниця, що кожен хлопець мріє стати президентом Америки...

А втім, не було, здається, президента, який за час свого урядування гірко не нарікав на тягар, що його несе на своїх раменах. З-поміж 39 дотеперішних президентів були мужі більшого і меншого формату, були постаті дійсно на історичну міру, були такі, які з історичної перспективи не доростали до завдань, що їх накидували події. Джіммі Картер не є одним із найбільших, не є однією із найсвітліших постаттей. Проте —це колишній морський старшина, нуклеарний інженер, колишній губернатор Джорджії, людина простолінійна, бездоганно чесна, побожна, тактовна, з особливим відчуванням потреби зберігати права людини і домагатися людських прав там, де їх нема. За три роки урядування Джіммі Картера він мав успіхи і невдачі. виявилося, що він зробив поважні помилки під час своєї передвиборчої кампанії тому три роки, коли обіцював більше, як міг дотримати. Виявилося теж, що немає того особистого чару, який приманює людей і створює спонтанно масу прихильників. Проте виявилося теж, що має багато позитивної впертости і терпеливости — як ось у змаганні до замирення між Єгиптом і Ізраїлем, коли безперечною його заслугою було доведення до підписання у Кемп Дейвіді сепаратного мирного договору між тими двома державами у вересні 1978 року. Але показалося, що за минулих три роки не вдалося урядові зліквідувати інфляцію, позбутися залежности від закордонних продуцентів нафти, зліквідувати безробіття, приборкати хвилю злочинности і т. п. Ці невдачі спричинили значний упадок популярности Джіммі Картера в широких колах суспільства. Але ніхто з його критиків не може заперечити, що такі лиха, як дефіцит у торговельному балянсі, інфляція чи заколот у світі моралі існують також в різних інших високорозвинених країнах і що уряд Картера мав добру волю у розв'язуванні їх. І Джіммі Картер не є єдиним американським президентом, який зробив помилки у підшуканні собі деяких невідповідних найближчих співробітників.

Фактом є, що досить подивитися тепер на обличчя президента Картера, щоб усвідомити, яким тягарем для нього були минулі три роки: постарівся, посивів, обличчя вихудло, появилися зморщини, яких не мав, — привична давня усмішка, яку підхопили карикатуристи, рідко появляється на його обличчі. Духова вартість людини, його характер, його здібності завжди найкраще виявляються під час кризи. Під час цієї теперішньої важкої кризи, що настала з насильним захопленням американської амбасади в Ірані й ув'язнення всіх її членів, Президент став предметом рідко у всесвітній історії зустрічаних наклепів і образ, що посипались від володарів Ірану з Аятоллою Хомейні у проводі. І ніхто інший в очах Америки і всього світу не став відповідальним за долю 50 американських громадян в Теграні, як президент Картер. Він опинився в страшній ситуації, бо має проти себе фанатиків не з цього світу, не тільки невідповідальних „студентів" з-під будинку амбасади, але й найкращих державних керівників, які наче відірвані від цього світу і — як заявив Хомейні — не бояться нічого бо „прагнуть бути мучениками". Зберігати холодну кров в такій ситуації, коли щоденно в Ірані спалюють ляльки на Джіммі Картера подобу і погрожують йому смертю, зберегти в такій ситуації холодну кров і вести обережну, водночас рішучу тактику, це велика штука. За тверду поставу президента Картера, що він не покориться шантажеві і теророві, за його заяву, що честь народу стоїть на першому місці, Джіммі Картер перейде похвально до історії — без уваги на вислід виборів у наступному році.

**Василь Качмар**

## СЛУГА БОЖИЙ МИТРОПОЛИТ АНДРЕЙ

### (У ДЕНЬ ІМЕНИН)

(2)

Наш Митрополит бачив труднощі самого питання об'єднання, а радше його актуалізації не тільки на Сході, але теж і в західньому світі, чи точніше в західньому християнстві. Кир Андрей розумів, що об'єднання християн, чи пак християнського Заходу з християнським Сходом, вимагає не механічного поступу, але органічного назрівання і росту. В цьому напрямі наш Митрополит виконав піонерську працю. В усіх своїх поїздках по різних европейських країнах він говорив про Східні Церкви, про їхні традиції, про їхні історичні надбання, про східний християнський дух і про нещастя роз'єднання в 1054 році. Образ церковного пошматування на українських землях був особливою журбою Кир Андрея. Трагедія і в тому, що роз'єднання і антагонізми, які ділили і ще досі ділять українців належать уже до історії.

Митрополит Андрей хотів наблизити дві Церкви — Сестри, Українську Православну та Українську Католицьку, які роз'єднані стали міже собою ворогувати. Кир Андрей болів усім серцем, що роз'єднання християн ішло територією України. Вже за Ярослава Мудрого Митрополит Іларіон усамостійнив Київську Митрополію, тоді наша Церква не приймала участи в спорі поміж Римом і Візантією. В 1245 році Митрополит Акерович почав акцію за об'єднання, а в 1253 році леґат папи Інокентія IV коронував у Дорогичині князя Данила на короля, що був схильний заключити унію за поміч папи проти татар. В 1439 Київський Митрополит Ісидор на Фльорентійському Соборі також пробував заключити унію з Римом, він підписувався — Митрополит Києва і всієї Русі! Одначе всі ті спроби, розуміється унійні, були невдачні. Про те добре знав наш Митрополит Андрей. Щойно Берестейська Унія залишила тривкі сліди в Західній Україні й на Закарпатті. Від царя Івана III Росія стала перeємником візантійського цезаропапізму і [illegible]орцем III-го Риму в Мос[illegible]. Створення московського [illegible]тріярхату був початком е[illegible]пансії на Захід і поневолення Київської Митрополії. Москва зручно використала злощасну політику відносно нашої Церкви і при помочі російського православ'я вспіла викопати глибоку психологічну прірву поміж двома українськими Церквами, яка, на жаль, триває ще й досі.

Митрополит був у Києві та в Московії і наглядно бачив ту шкідливу прірву, тому щиро бажав засипати той рів-провалля. Кир Андрей уявляв собі об'єднання Українських Церков, Православної та Католицької, у виді Українського Патріярхату! Папа Пій X дав нашому Митрополитові широкі патріярші повновластя, в яких дослівно написано: „користуйся, Брате, своїм правом". Митрополит Андрей був переконаний і вірив в те, що об'єднані обидві наші Церкви стали б живим і могутнім двигуном не тільки церковно-релігійного життя в Україні, але й ґранітом національного об'єднання! Одначе духове підложжя у тому часі для так важливої справи було ще непригоже. В 1917 році, коли Кир Андрей вийшов на волю, робив спробу об'єднання, але перемога червоної Москви знівечила ті великі задуми. Під час Другої світової війни Кир Андрей знову видвигнув ідею єдности наших обидвох Церков, пишучи 3-го березня 1942 року послання до української православної ієрархії, в якому, між іншим, написано: „Бажаю Вашому Високопреосвященству в день Іларіона (послання вислано до Холма на руки Митрополита Іларіона), щоб Ви поширили в Холмщині, а може і в цілій Україні віру св. Володимира і Митрополита Іларіона, віру 7-ох перших Вселенських Соборів. На жаль, відповідь прийшла негативна. В тому часі Кир Андрей відповів православним Владикам ось що: „На жаль, моє запрошення до взаємного порозуміння і наближення, зрозуміли як поклик до цілковитої злуки, як прийняття православними Унії. А можна було говорити про різні способи порозуміння без зливань в одне віровизнання. Дискусія вела б до миру, а не до війни. Проте, наш Митрополит не був песимістом у справі об'єднання Христових Церков, а наших українських зокрема. Об'єднання в дусі братньої любови — це фундаментальна база об'єднання Кир Андрея! Треба вірити, що недалеке вже відзначення тисячоліття Київського християнства таки відбудеться „одним серцем і одними устами", себто разом православних і католиків Українських Сестер Церков. Бо й Українська Православна і Українська Католицька Церкви на поселеннях вільного світу мають великий борг супроти поневоленої України.

Будьмо вдячні Господеві, що Він дав нашій Церкві та народові в цьому переломовому сторіччі велетня релігійної мислі, подвижника єдности Христових Церков, а наших українських Церков зокрема. Вміраючи, Митрополит Андрей передсказав, що Українська Католицька Церква буде формально знищена ворогами Христа. Одначе в недалекому майбутньому Вона відродиться і процвітатиме славою Христа. Перше пророцтво Слуги Божого Андрея сповнилося, а друге також спов-ниться!

## „ПРАВОЗАХИСНИЙ МАДРИД"

До всіх українців!
До світової громадськости!

Друзі!

Надзвичайними обставинами змушені ми звернутися до Вас.

Наближається Мадридська нарада (листопад 1980 року), котра має на меті підбити підсумки виконання Гельсінкського Прикінцевого Акту.

До Мадриду ще неповний рік, а комуністичний світ розпочав роботу, щоб обернути цю нараду на величезне ошуканство. Приїзд польського верховоди Е. Ґерека до Парижу та його переговори з Валері Жіскар Д'Естеном — це поодинока вершина того величезного пропаґандивного айсбергу, що його запустив комуністичний світ.

У Західні країни, які підписали Прикінцевий Акт у Гельсінках, поїхали, крім Ґерека, таємні дипломатичні місії держав комуністичного бльоку. Легко здогадатись, що завдання кожної такої місії аналогічне до того, що сказав Ґерек про свою мету: „домовитись, щоб у Мадриді не було таких „непорозумінь", як у Београді".

Про яке ж це „непорозуміння" йдеться? Та мабуть про те, що представник ЗСА висловився на Београдській нараді про порушення людських прав у СССР і в інших комуністичних країнах. Совєтський представник Віноградов дуже обурився з цього приводу, погрожував навіть покинути нараду. Ця погроза, очевидно, дуже налякала інших західніх делеґатів, і вони не підтримали американського представника. В наслідок такого поступування, нарада закінчилася порожнім комюніке, яке нікого ні до чого не зобов'язує і в якому навіть терміну права людини не було вжито.

Тепер комуністичний бльок не хоче чути навіть поодиноких виступів на ці теми. Комуністичним державам потрібна нарада, закрита від світового суспільства, на якій можна було б відбутися пустопорожнею балаканиною про „розрядку" напруження, про загальні переваги соціялізму і про те, як соціялістичний світ шанує права людини. Їм не хочеться, щоб світ говорив про невиконання зобов'язань, які вони добровільно взяли на себе. Чи можна на це погодитись?

На жаль, досвід Београду показує, що багато західніх урядів, з міркувань дрібного політиканства, пішли на таке, а значить можуть піти і тепер. Та не можуть з тим погодитись народи Европи, ЗСА й Канади.

В Гельсінкі Захід, пожертвувавши своїми політичними й економічними інтересами, визнав усі надбання Совєтського Союзу, які він дістав у часи Другої світової війни. СССР „заплатив" за цей реальний дарунок Заходу обіцянкою дати народам Совєтського Союзу людські права. Коли б цю обіцянку виконували, Заходові нічого було б шкодувати за тим, що він віддав, бо в обмін Захід одержав би справжню безпеку. Суспільство, де людські права поважають, перестає бути закритим. А від відкритого суспільства не можна чекати наглого нападу.

Коли ж Совєтський Союз не виконує своїх обіцянок, не платить за своє надбання то Захід потрапляє в ще гірше становище, ніж було до Гельсінкі, бо тепер совєтське військо стоїть у центрі Европи на „законних" підставах, а його керівники можуть ще й скаржитися, що Захід утворює для них небезпеку.

Виходячи з цього і дбаючи про свою справжню безпеку, народи Европи, Канади й ЗСА не тільки мають право, але й зобов'язані домогтися, щоб у Мадриді з усією відповідальністю було перевірено, чи СССР, який 4 роки тому дістав усі ті реалії, яких домагався, платить за них, чи ні.

Ми, українські правозахисники, знаючи, головним чином завдяки Гельсінкським групам, як у Совєтському Союзі і в інших країнах Совєтського бльоку виконують Гельсінкські Угоди, певні, що права людини там повністю потоптані. Люди цих країн, щоб здійснити своє право вирватись у вільний світ, йдуть на кулі прикордонників, на міни, під насторожені самостріли, в легких човниках виходять у бурхливе море, пролазять, ризикуючи задихнутися крізь дренажні труби, обходять прикордонну охорону зимовою тундрою, перелітають кордон на саморобній повітряній кулі, ризикуючи не тільки собою. а й життям родини, в тому числі й малих дітей. На що тільки не йдуть люди, щоб вирватися з держав, перетворених на суцільні тюрми: голодівки до смерти, життя роками в закордонних посольствах, самогубства з допомогою вибухівок (молодий моряк Власенко) тощо.

Навіть жити на рідній землі, на батьківщині підсовєтським людям і то не вільно. Кримським татарам, щоб захистити це право, доводиться йти на самогубство, навіть на таке страшне, як самоспалення.

Вчені, музиканти, художники, артисти, співаки, балетні майстри та інші, що виїздять за кордон у порядку наукових і культурних обмінів, долучаються до груп лише після спеціяльної перевірки і під охороною КҐБівських наглядачів. Але й те не допомагає. Втікачів не зменшується. Мабуть, незабаром на кожного „хто їде за кордон,

*(Закінчення на стор. 3)*

**Ольга Соневицька**

## ЗУСТРІЧ З М. ОСТРОВЕРХОЮ

**(Слово на Вечорі в пошану М. Островерхи, який відбувся 12-го жовтня ц. р. в Літературно-Мистецькому Клюбі в Ню Йорку).**

Було то дуже давно, щоправда не тоді, коли звірі говорили, але тоді як люди були людьми. А може так нам здавалося, бо ми були молоді і файні та „гожі", як кажуть гуцули. І було це в золотосяйній країні, де лани пшениці заквітчані маками й волошками хвилювались від вітру, де на межах густо розростався пахучий румянок і гіркий полин своїми срібними листками виструнчувався вгору. Було це давно-давно і ніколи не вернеться, хіба в снах або в спогадах; було це в моїх рідних Копичинцях..

А познайомилась я з Михайлом Островерхою у поетичній чи пак у музичній атмосфері. Було це так... Хто з наших земляків у Копичинцях не знає горного будинку з ганком недалеко мурованої церкви на так званій „Горі", що його великий город сягав до каплички св. Івана, де щороку святили воду на Йордан, звідки крутою дорогою сходилося на битий шлях побіч млина, біля великого ставу, що на нім літом плавали розкішні білі лілеї на широких зелених листках. Білий панський двір відбивався в тихому плесі ставу, а темні, високі і старі смереки, що ніби сторожили палац Баворовського, кучерявилися у воді, як в дзеркалі.

В домі на горбку, близько села Нижбірка, мешкала тоді музикальна родина пароха о. Северина Шанковського, а донька отця, Маруся, давала мені лекції на фортепіяні. Приходжу, як звичайно, на лекцію. Чую рух в кімнаті, де фортепіяно, якісь голоси. „Гості"! — подумала я, — певно лекція не відбудеться...

При столі сидів стрункий молодий юнак з синіми очима і русявою хвилястою чуприною. Це був Михайло Островерха... Ми познайомилися. Лекція щоправда не відбулася, зате при фортепіяні ми співали багато-багато стрілецьких пісень і ми тоді почули гарної барви тенор, молодого Усусуса. Пісні крізь відчинені вікна летіли далеко в город, де пахла розкішна резеда, пишні левкої й коралевим квітом цвіла настурція, чіпляючись до повою, що обростав ґанок з білими колонами, а далі летіли через дорогу до білих лілей на став.

⁂

Але незабаром настав смутний час для нашої молодої держави в Галичині. Річка Збруч плакала з нами, як ми лишали свої рідні пороги. Про ті події, про ті наші надії, змагання і страждання з серцем, подекуди з гумором пише Михайло Островерха у своїй книжці „Грозна калини".

⁂

Але життя йде своїми шляхама-стежками. І не стримують його жадні події, ні сумні, а ні веселі. Діставши стипендію на науку співу в Італії, поїхав наш стрілець добувати слави на мистецькому полі. Кілька літ перебув в чарівній країні римської культури, де захопившись образотворчим мистецтвом і архітектурою, залишив спів і віддався студіям мистецтва в соняшній Італії.

І ми мали приємні хвилини, читаючи в наших львівських газетах і журналах його репортажі, описи музеїв, старовинних церков, подорожі по країні лазурового неба. Бо Островерха був зачарований природою південної країни з її оливковими садами, виноградниками, пініями і стрункими кипарисами. Багато води поплило до моря і океанів, а з нею й наші молоді літа.

⁂

Як приємно з вами зустрітись, пане редакторе, — було моє привітання в Ню Йорку на сьомій вулиці. От хто б і подумав! Ніколи і не приснилося б, що доля занесе нас під осінь життя аж сюди.

Що робите, де працюєте?

— Співаю — каже пан Михайло, але на славу Божу.

— Отож і наука співу не пішла на марно — кажу.

І поплили спогади. А пам'ятаєте Копичинці, Сороки, а Монастирска? — Гарний був час, правда? Може тому і гарний, що ми всі тоді були молоді! Тепер мусимо ходити на „контролю" до лікаря, рахувати „фунти і кальорії", уважати на тиск крови і пильнувати дентиста. Але це буденні справи, хто б про них думав, — А зате спогади давніх молодих літ ніби різьблені пригадуються, нема їм стриму. Хто ж бо може забути ясні дні, хоч як було б в той час чорно і сумно на світі, коли людина переживає весну життя — весну, коли розцвітаються фіялки сині — білі бози...



**Іван Р. Костюк**

## ЧОТИРНАДЦЯТЬ ДНІВ В РИМІ

**(Спроба репортажу з паломництва до Риму)**

[5]

Ввічливі й більш підприємчиві, аніж американські паломники, наші земляки з Франції й Німеччини, завезли нас до Собору власним автобусом.

### 7. Урочиста Архиєрейська Літургія

Почалася під відкритим небом. Вівтар збудований в притворі Собору. Проте, після проповіді Кир Ізидора, знову почав падати дощ, що часами переходив в справжню зливу. Друга частина Богослуження відправлялася в Соборі, а паломники, як це сталося в п'ятницю, вовтузилися довкруги Собору та знаходили притулок в приміщеннях УКУ та у власних автобусах. Настрої знову погіршилися... Поширювались нові „татарські вістки": Папа не приїде до Собору... Папа не хоче прийняти українську делеґацію... Папа образив Патріярха... Треба протестувати проти найменування нового Філядельфійського митрополита... Деякі, надто „емоційні", пані почали аґітувати за влаштовання демонстрації у Ватикані, мовляв, ми не можемо тільки молитись і бити поклони, нам треба „йти на барикади", бо наші відвічні права поґвалтовані... Не можемо так довго терпіти зневаження нас і нашої Помісної УКЦеркви. Хоча то, мовляв, нам „ніц не поможе", то все ж таки ми мусимо демонструвати. Такі й подібні „міркуваня" та „запальні" кличі поширювались серед паломників. Знову ж таки були організаційно-побутового характеру недотягнення. Були нарікання, що „Папа не приїхав до Собору", але ніхто не подумав про зустріч паломників з Патріярхом та хоча б з тими владиками й священиками, що на той час були в Римі. А нагода до цього була не абияка! Ніхто також не подумав про спільну, загальну зустріч усіх паломників, які напевно були б за таку зустріч вдячні. Впродовж трьох днів святкувань, ми самі бігали з імпрези на імпрезу, але ніколи не мали „вільного часу" на особисті зустрічі та приватні розмови. Було б легше, як би замість коштовного „ювілейного бенкету", чи окремо, приготовити, негайно після Літургії, в приміщеннях УКУ або під відкритим небом (нехай і під шатрами, з огляду на непевну погоду) спільну гостину для паломників з холодними й „гарячими напитками" та скромною перекускою. Правда, така перекуска була приготована, але серед загального натовпу людей, ледви чи хтонебудь із голодних з неї скористався. Такі й подібні міркування насувались кожному із паломників тоді в Римі, а ще більш ремінісценції нав'язуються на думку сьогодні, коли пишу ці рядки, після повороту з паломництва.

Оглянувши ще раз Собор, університетські забудування й „домашнє хозяйство" з курьми, качками, городом і садом як і все довкілля, що з кожним днем розбудовується, та поробивши фотознімки, хоча постійний дощ завжди стояв цим „мистецьким намаганням" на перешкоді, — треба знову було спішитися на наступну імпрезу.

Кожний думав, щоб скоріше повернутися до свого готелю, перемінити мокрий одяг, пообідати та йти вечором на бенкет.

### 8. Ювілейний бенкет

І знову поспіх та метушня... Та цього разу „організація дописала"! Замовлений автобус, наперекір усім побоюванням, таки приїхав і забрав з Обителі, довколишніх готелів та принагідних паломників, разом біля сто осіб, та завіз нас серед постійного, дошкульного, як і минулими днями, дощу до дуже репрезентативного й коштовного, американсько-італійського готелю й ресторану „Кавалєрі-Гільтон" при вія Кадльольо. Бенкет, що був назначений на 7-му годину вечора, розпочався „майже точно". Точно 800 „бенкетувальників", серед постійної метушні, „приступом" займали для себе „кращі місця". На більше число учасників бенкету, заряд готелю й комуністична унія готелевих робітників і кельнерів, як мене інформував невтомний та ввічливий для всіх о. д-р Петро Стецюк, не дозволила, дарма що „запорожців", тобто охочих взяти участь у бенкеті, як показалося, було чимало.

Під безперервні оплески й оклики „Слава Патріярхові". „Слава нашим Владикам"! на залю увійшов Блаженніший зі своїм почотом, владиками й духовенством. Вставанням з місць усі учасники бенкету вітали їх. За президіяльним столом, який находився по середині просторої й залитої ярким світлом залі, вже сиділи деякі наші й чужинецькі достойники. В першому ряді (їх було три) зайняли місця Блаженніший, владики та „найбільш почесні" гості. Два інші ряди, внизу, вже були „окуповані" нашою й подекуди чужинецькою „знаттю". Цим разом організатори подбали вже й за відповідну декорацію чолової стіни, що була прикрашена портретом Блаженнішого Патріярха Йосифа, квітами та ювілейними датами. Господарем бенкету, тобто „майстром церемонії", був мій сусід, з Філядельфії, понад усе працьовитий й діловий, проф. д-р Леонід Рудницький. Йому слід завдячувати, що бенкет проходив без зайвих „інцидентів" й продовжень досить короткої, а може й закороткої програми.

Бенкет розпочався молитвою, привітальним словом д-ра Л. Рудницького, презентацією почесних гостей та поданням до відома учасників бенкету порядку програми. Представляючи почесних гостей, з питомою йому діловістю й почуттям тонкого гумору, д-р Л. Рудницький прирівняв себе до владики Василя Лостена, бо за такого час-до-часу уважають його філядельфійські громадяни, з огляду на однаковий ріст, чорну шевелюру й чорну борідку. Звертаючись до владики Івана Прашка, назвав його конкурентом у копаному м'ячі, який то спорт обидва вони колись, а може ще й тепер управляють. Серед почесних гостей, майстер церемонії назвав князя (принца Леонарда, що прибув до Риму з Австралії та з цієї нагоди власним коштом зафундував пропам'ятні поштові марки й конверти з відбиткою Базиліки св. Петра (ціна марки 60 центів), Собору св. Софії (60 центів) та фотознімкою Папи Івана Павла II, Патріярха Йосифа I і своєю (в ціні 1.60 дол.). На кожній марці видніє напис: „Гутт Рівер Провенс" (англійською мовою), а також: „Ін доміно конфіедо" — „Комменорейтінг Гіс Рояль Гайнесс Прінс Леонард'с інавґураль візіт то ди Ватікан" й датами: 20/23 септембер 1979". На жаль, ці марки негайно розхапали, а конверти, на яких князь Леонард давав ще й свої автографи, зникли так, що й слід завмер.

Під час бенкету промовляли: Владика Іван Прашко, який з питомою йому легкістю стилю, гумором й красномовністю, згадував про життєвий шлях Патріярха Йосифа, про його діяльність на становищі ректора Богословської Академії у Львові і галицького митрополита, як каторжника й після звільнення із заслання, як Глави Помісної Української Католицької Церкви в Римі й у всьому вільному світі, організатора й мецената, включно з його намаганнями затвердити Патріярхат ПУКЦеркви, не дивлячись на перепони й наруги, що він їх постійно зазнає від чужих і своїх. Згадуючи про Богословську Академію у Львові, з якої вийшли не лише сотні добрих душпастирів-священиків, але й світських передових культурних і громадських діячів, Владика назвав по імені: кол. учня Української Академічної Гімназії й абсольвента Богословської Академії у Львові д-ра ветеринарії Павла Сеницю з Чікаго, що вложив великий труд, знання й кошти для видання двох томів „Світильника Істини" (третій том підготовляється до друку). Цю частину промови Владики приявні прийняли грімкими оплесками. Многоліттєвієм для Блаженнішого Патріярха Йосифа, що його заінтонував сам Владика й підхопила в ентузіязмі авдиторія, присутні повставали і згодом замінили церковну мелодію „Многоліттєвія" на гайдамацьке „Многая Літа".

Представляючи поодиноких осіб, що сиділи за почесними столами, як теж і за іншими столами, господар бенкету д-р Л. Рудницький назвав, між іншим, голову Крайового Патріярхального Т-ва в ЗСА д-ра Богдана Лончину та його дружину, два сини яких, Тарас і Гліб, є священиками Помісної УКЦеркви. В знак вдячности для цієї сім'ї знову вибухли оплески.

[Продовження буде]

**СОЮЗОВЦІ! ПРОДОВЖУЄМО ЮВІЛЕЙНУ КАМПАНІЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ З НАГОДИ ЙОГО 85-РІЧЧЯ. ЇЇ МЕТОЮ Є ПРИДБАТИ В ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ 4,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ! ТІЛЬКИ СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ ТА ПОСТІЙНОЮ І НАПОЛЕГЛИВОЮ ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ ПРАЦЕЮ МОЖЕМО ВИКОНАТИ ЦЕ ВЕЛИКЕ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ДОБРА НАШИХ РОДИН, НАШОЇ ГРОМАДИ І НАШОГО НАРОДУ!**

## „ПРАВОЗАХИСНИЙ..."

*(Закінчення зі ст. 2-ої)*

доведеться призначити окремого наглядача. Та й то не має гарантії, що не втечуть обидва. Ці очевидні порушення прав людини бачать усі, а совєти, не соромлячись, дають тому абсолютно брехливі пояснення і нехтують правами людини Західніх громадян. До якого нахабства доходять ці порушення, показав книжковий ярмарок у Москві, де совєтська цензура забирала книжки Західніх видавців. І при тому головний цензор Б. Стукалін глузливо сказав, що це якраз і є вияв справжньої свободи друку.

От такий загальний стан у всьому в СССР.

Але ще гірша справа в національних республіках, зокрема в Україні. В цих республіках, крім загального соціяльного гноблення народ відчуває ще й колоніяльний тиск. Проводиться насильницька русифікація, розпалюється державний антисемітизм й національна ворожнеча проти кримських татар, переслідують українську православну і католицьку церкви, баптистів, свідків Єгови, Адвентистів Сьомого Дня. За свідченням керівника Московської Гельсінкської групи проф. Юрія Орлова, який зараз відбуває жорстоке покарання в Пермських таборах, українці становлять близько 40 відсотків серед політичних в'язнів; литовці, лотиші й естонці понад 30 відсотків. Серед ув'язнених українців — члени Української Гельсінкської групи Микола Руденко (керівник групи), Левко Лук'яненко, Мирослав Маринович, Микола Матусевич, Олекса Тихий, а також Юрій Шухевич, Богдан Ребрик, Данило Шумук, Іван Гель та багато інших. У так званих психіятричних лікарнях караються — Микола Плахотнюк, Йосиф Тереля, Павло Скочок та інші.

Цього року тиск посилився. Заарештовано членів Української Гельсінкської групи — Олеся Бердника, Василя Овсієнка, Петра і Василя Січків, а також близьких до групи, її кореспондентів — Йосипа Зісельса та Юрія Бадзьо. Замордовано відомого композитора Володимира Івасюка і письменника Гелія Снеґірьова. Самогубством викінчив себе історик Михайло Мельник. Численні арешти проведено в Криму серед кримських татар. Захищаючи свою родину, яку викидали з власної хати, спалив сам себе 42-річний кримський татарин Муса Мамут. Такими засобами КҐБ хоче припинити потік інформації про порушення прав людини в Україні.

Одночасно вже почав діяти той вищезгаданий пропагандивний айсберг. Влада СССР розраховує зробити Мадрид безрезультатним. Домогтися, щоб і після Мадриду все лишалось, як є. ЦЬОГО ДОПУСТИТИ НЕ МОЖНА. Представництво Української Гельсінкської групи за дорученням групи започатковує, спільно з Американською Гельсінкською групою і з правозахисниками всіх Гельсінкських країн, акцію „ПРАВОЗАХИСНИЙ МАДРИД".

МЕТА: 1. Якнайширше розголошувати порушення прав людини в Совєтському Союзі, одобливо в Україні.

2. Мобілізувати світову суспільну опінію проти закритих засідань на Мадридській нараді; вся нарада повинна пройти на очах народів світу, щоб вони бачили — хто, що і як обстоює.

3. Домагатись через відповідну мобілізацію світової опінії:

— негайного звільнення ув'язнених членів Гельсінкських груп

— загальної політичної амнестії

— відкритої заяви від усієї наради і урядів країн, які підписали Прикінцевий Акт, про те, що всі громадяни цих країн мають право перевіряти свої уряди, як вони виконують Гельсінкські угоди.

Щоб представництво Української Гельсінкської групи могло ефектовно брати участь у цій акції, нам потрібна допомога:

1. ОСОБИСТА УЧАСТЬ БАГАТЬОХ ЛЮДЕЙ В АКЦІЇ, З ТИМ ЩОБ ТВОРИТИ СУСПІЛЬНУ ОПІНІЮ І ВПЛИВАТИ НА УРЯДИ І

2. ГРОШОВА ДОПОМОГА.

Ми покликаємо Вас

Творити групи для підтримки акції „ПРАВОЗАХИСНИЙ МАДРИД". Посилати гроші на адресу: Ukrainian Helsinki Group P.O.Box 770, Cooper Station New York, N. Y. 10003, або Ukrainian Orthodox Federal Credit Union P.O.Box 160, Cooper Station New York, N. Y. 10003 Account No.1561.

**Петро Григоренко**
**Леонід Плющ**
**Петро Вінс**
**Віктор Боровський**
**Зінаїда Григоренко**
**Раїса Мороз**
**Айше Сейтмуратова**
**Надія Світлична**
**Микола Шаригін-Будуляк**

**УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.**

## ВІДБУЛИСЯ ПЛЕНАРНІ...

*(Закінчення зі стор. 1)*

голови заряду сумівських осель в Елленвілі Н.Й. (В. Костик), Клівленд (Г. Головка), Боффало (Б. Мороз, мол.).

Звідавці стверджували, що помічається легкий спад членства, деяке збайдужіння громади до проблем молодечих організацій тощо, але позитивним явищем треба вважати поворот старшого юнацтва і дружинників до праці в рядах СУМ-А, зріст мистецьких одиниць, ставлення виховної праці на вищий рівень з кваліфікованими виховниками, а в деяких Осередках і з Виховними Радами, збільшення спортових команд, започаткування нових форм організування юнацтва, творення сумівських „садочків", активізація молоді в обороні українських політичних в'язнів в СССР тощо.

Присутні на нарадах мали змогу вислухати довшого привітального слова голови ОУН і АБН Ярослава Стецька, який закликав молодь вірити у вічні, а не релятивні вартості, бо існування людського роду не залежить від домовлень між теперішніми керівниками світу, а від живучости свободолюбних народів.

Коротке привітання склав Пленумові також Ярослав Деременда Голова КУ СУМ у Великій Британії і суспільно-громадський діяч, від друзів з Британії і Координаційного Осередку СУМ в Европі.

На пополудневій сесії Пленуму відбулась широка дискусія над звітами Осередків з концентруванням уваги на виховання і таборництво. Аналізу праці СУМ-А від останнього Крайового З'їзду зробив голова М. Шмігель, визнаючи потребу частіших особистих контактів між КУ і Осередками, переведення публічних панелів на тему виховання, видання нових виховних матеріялів, спільних зустрічей молоді, влаштування спортових ігрищ та інші справи.

Після підсумків голови М. Шмігеля поодинокі члени КУ пропонували напрямі для праці в Осередках на майбутнє. У цій точці виступили: головний булавний Ігор Мірчук, референт дружинників Ігор Зварич, фінансовий референт Петро Когут, член референтури зовнішньої політики Мирон Футала, який, до речі, відчитав дуже солідно опрацьований реферат про форми ведення зовнішньої праці. Також тут підсумки і доповнення зробив голова КУ М. Шмігель. Він ствердив можливість зорганізування нових Відділів у місцевостях: Голлівуд (Фльорида), Омага (Небраска) і Елленвіл, Н. Й. Фльорида пропонує навіть відбути там двотижневий табір і годиться покрити всі кошти, крім переїзду. Голова дораджував Осередкам і Відділам: вшанувати композитора В. Івасюка, замордованого органами КГБ у Львові, використовувати приїжджих з України фахівців, зокрема диригентів і балетмастрів, зактивізувати Батьківські Комітети, відновити сторінки в українських щоденниках, підтримувати всеціло ідею Патріярхату, дати повну підтримку урядові ЗСА для звільнення закладників в Теграні, максимально використати Олімпіяду, зокрема у Лейк Плесид, Н.Й., підтримувати зовнішньополітичну працю АБН і акції в Мадриді на конференції щодо Гельсінкської угоди в 1980 році.

Пленум закінчився спільною вечерею о год. 8-ій, після чого Ігор Цішкевич показав біля 300 прозірок „Мистецтво з України" Велика виставка під цією назвою відбудеться в Ню Йорку в лютому ц.р., в гелерії ОМУА.

Пленарні наради СУМ-А закінчилися відспіванням пісні-молитви „Боже Великий" і сумівським апелем.

## Іран домагається...

*(Закінчення зі стор. 1)*

мовляв, з певністю ствердити чого саме демонстранти домагалися, бо голоси товпи „були невиразні".

Кореспондент Ефті перебував тоді в Табрізі, коли відбувалися демонстрації проти Аятолли Хомейні. Демонстранти підтримували, як відомо, Аятоллу Казема Шарiята-Мадарі, духовного лідера азербайджанців. Ефті також ствердив у своєму звідомленні, що прихильники Хомейні, чи, як вони себе називають, „революціонери", стріляли до демонстрантів.

Урядові чинники, ще 6-го вересня були закрили бюро Ассошіейтед Пресс в Теграні, дозволивши пізніше кореспондентам цієї престижевої інформаційної агенції повернутись до Ірану 18-го листопада.

### ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР В ПАССЕЙКУ

Пассейк, Н.Дж. — Заходами 70-го Відділу СУА тут в неділю, 16-го грудня, ц.р., о год. 4-ій по полудні в Українській Централі (заля ч. 3) при 240 Говп евеню відбудеться Літературний Вечір присвячений пам'яті композитора Володимира Івасюка та читанню творів переслідуваних письменників в Україні. На цей вечір Управа Відділу запрошує українське громадянство.

### ПАНАХИДИ ПО ІНЖ. Е. ЧОРНІЄВІ

Ню Йорк. — Панахиди по бл. п. інж. Евгенові Чорнієві, який помер 8-го грудня ц. р., будуть відправлені в четвер і п'ятницю, 13-го і 14-го грудня, о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Andrett Funeral Home при Другій евеню і 21-ій вул. в Ню Йорку.

## Москву турбують...

*(Закінчення зі стор. 1)*

Він, „спинившись на питанні про ,підпільний авангард', який нібито існує в Радянському Союзі, відзначив, що термін цей винайшла західна пропаганда. Буржуазних політиків зовсім не цікавить музика так званих ,авангардистів'. Цих панів приваблює лише можливість створити навколо них антирадянський ажіотаж і ще раз поговорити про ,свободу творчості', яку нібито ущемляють у нашій країні. Повинен з усією відповідальністю сказати, що це зовсім не відповідає дійсності. У нашій країні художник має сам обирати шлях у творчості. Все питання полягає в тому, чи буде потрібна його творчість народові країні, яка виховала цього художника. І якщо відповідь виявиться негативною, то цьому ніхто не винен, крім того, хто сам вибрав такий шлях".

Відтак у його промові „радянським" порядком речі — прийшла черга на розхвалювання антології совєтської музики, яка то вона „грандіозна" і які „її багатства незліченні", — як це за промовцем цитує його слова „Культура і Життя".

Про цей же з'їзд поінформувала і „Радянська Україна" у новинці „З позицій портійности і народности", заголовок якої сам по собі вказує, що було головним стрижнем обговорювання на цьому з'їзді. Однак газета, крім усіх заторкнених питань, згаданих у газеті „Культура і Життя", порушує ще одну „загрозу", яка нависла над „радянською" музикою, цитуючи одного з доповідачів з'їзду, який „з тривогою говорив про те, що намітилась тенденція до збіднення тематичного змісту пісенної творчості. Пісні глибокої, значної теми часом відтісняються на задній план потоком легковажних шлягерів, орієнтованих на західну моду".

---

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що дня 10-го грудня 1979 року упокоїлася в Бозі, в Рочестері, Н. Й., по довгій і тяжкій недузі, проживши 66 років, наша Найдорожча МАМА, СЕСТРА, ТЕТА, ШВАҐРОВА І КУЗЕНА

**бл. п.**

**СТЕФАНІЯ ВАЩУК**

**з дому ПАНІВ**

учителька на Рідних Землях і на еміґрації.

ПАНАХИДА в четвер, 13-го грудня 1979 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Paul Harris в Рочестері, Н. Й.

ПОХОРОН в п'ятницю, 14-го грудня 1979 р. з того ж похоронного заведення до церкви Св. Богоявлення, а опісля на цвинтар Holy Sepulchre, Рочестер, Н. Й.

В глибокому смутку:
син — РОБЕРТ дружиною ЛЕСЕЮ
дочка — ХРИСТИНА БАРТАШ з мужем КАРПОМ
сестра — МАРІЯ СТРУМІНСЬКА
шваґрові:
ЕВГЕНІЯ КРЕХОВЕЦЬКА з мужем д-ром ВАСИЛЕМ
СОФІЯ ВАЩУК
сестрінки:
д-р ЯРОСЛАВ СТРУМІНСЬКИЙ з родиною
МАРІЯ БОРКОВСЬКА з мужем д-ром РОМАНОМ і сином
КОРНЕЛЬ КРЕХОВЕЦЬКИЙ з родиною
ІРИНА КОПИТКО з мужем мґр-ом БОГДАНОМ
братанки:
ОЛЕКСАНДРА БОГДАНІВ з мужем д-ром АНАТОЛІЄМ
мґр БОРИС ВАЩУК з родиною
інж. ЕВГЕН ВАЩУК з родиною
проф. ЮРІЙ ВАЩУК з родиною
кузени:
АННА БОҐАРТ з родиною
ОЛЬГА МИСЮК
МАРІЯ ЛЕВИЦЬКА з родиною
ІВАН МИСЮК з родиною
свати:
МАРҐАРЕТА І КАРПО БАРДАШІ
ОЛЕНА І ВАСИЛЬ МИХАЙЛЮКИ
Ближча і дальша Родина в Америці і Україні

---

З волі Всевишнього перейшла в інший світ 3-го грудня 1979 р. в Аделаїда, Австралія, акторка українських театрів

**бл. п.**

**АНАСТАСІЯ (ТУСЯ) КРИВЕЦЬКА**

на 65-му році життя.

В горі —
АНТІН КРИВЕЦЬКИЙ, чоловік

---

З правдивим жалем подаємо до відома кол. Учасникам Визвольних Змагань, Приятелям і Знайомим, що в дні 5-го грудня 1979 року відійшов у Вічність

**сл. п.**

**МИХАЙЛО ЛИСОГІР**

кол. підхорунжий Української Галицької Армії, гімназійний учитель на Рідних Землях, на еміґрації директор Школи Українознавства „Самопоміч", член Б-ва кол. Вояків УГА — Станиця Ню Йорк та багато інших організацій.

ПОХОВАНО Покійного на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

**СТАНИЦЯ БРАТСТВА кол. ВОЯКІВ УГА в Ню Йорку**

---

В ПЕРШУ, НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашої Найдорожчої МАМУСІ І БАБУНІ

**бл. п. СТЕФАНІЇ ВИШНИЦЬКОЇ**

буде відправлена

**СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА**

в церкві свв. апп. Петра і Павла у Вільямставні, Н. Дж.
в неділю, 16 грудня 1979 р., о год. 8-ій ранку

Прошу про молитви за спокій душі Покійної.

Донька — МИРОСЛАВА МОЛДОВАН з родиною

---

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ НЕВІДЖАЛУВАНОЇ СМЕРТИ моєї Дорогої ДРУЖИНИ, МАМИ, СЕСТРИ І ТЕТИ в Австрії

**бл. п.**

**ПАВЛІНИ БОЙКО**

буде відслужена

**СЛУЖБА БОЖА**

**за спокій Її душі**

в неділю, 16-го грудня 1979 р., о год. 8-ій ранку в церкві св. Петра і Павла в Джерзі Сіті, Н. Дж., яку відслужить о. Ф. ДАНУСЯР.

Як рівнож —
в Ню Йорку, W. 74th Street, Elizabeth Guild Chapel
та в St. Peter Church, Barclay Place, New York, N.Y.

Приятелів і Знайомих просимо згадати Покійну в своїх молитвах.

В глибокому смутку:
ВАСИЛЬ — муж
ОЛЬГА — дочка
ДМИТРО — син
ВІЛЬМА І ГЕДВІҐ — приятельки
та велика Родина в Австрії

---



---



---

В глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що 8-го грудня 1979 року, по довшій і тяжкій недузі, упокоївся в Бозі, наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, БРАТ, ЗЯТЬ І ШВАҐЕР

**бл. п.**

**Інж. ЕВГЕН ЧОРНІЙ**

на 56-му році життя.

Горем прибиті:
дружина — ЛЮБА зі синами КОРНИЛОМ і ДЕНИСОМ
брати: ВОЛОДИМИР і ОЛЕСЬ з родинами
сестра — ВАРВАРА з родиною
стриєчний брат — інж. АНАТОЛЬ ЧОРНІЙ
шваґер — д-р АНДРІЙ БАРАН з дружиною ЕЛИСАВЕТОЮ
тесті — д-р ОСТАП і ЗЕНЯ БАРАН
та ближча і дальша Родина в Америці й Україні

ПАНАХИДИ будуть відправлені в четвер, 13-го грудня 1979 р., о год. 7:30 веч. і п'ятницю, 14-го грудня 1979 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Andrett Funeral Home, Inc., 353 Друга Авеню (21-ша вул.) в Ню Йорку, Н. Й.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 15-го грудня 1979 р., з того ж похоронного заведення, о год. 9-ій ранку до церкви св. Юра в Ню Йорку, а опісля на цвинтар Mt. Hope в Йонкерсі, Н. Й.

# СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

## УСПІШНІ ВИСТУПИ ЧОЛОВІЧОЇ ВІДБИВАНКОВОЇ ДРУЖИНИ „Ч. СІЧІ"

Удруге в новому відбиванковому сезоні, цим разом у великому турнірі, що відбувся в неділю, 18-го листопада ц.р., в спортових залях Технічного Інституту в Нюарку, „Ч. Січ" здобула звання і нагороди першуна. В звітовому турнірі взяло участь усіх 12 найкращих дружин відбиванкового району Ґарден — Імпаєр, між якими слід назвати такі відомі в ЗСА, як Вест Сайд-Ню Йорк, Ню Йорк В.К. і „Тирнерс" з Покіпсі, Н.Й. Змагання турніру проходили в двох рівнорядних групах, по закінченні яких першуни відбули фінальну зустріч за найвищі нагороди. В своїй групі „Ч. Січ", за винятком одного реміcу, перемогла всіх своїх суперників і впевнено здобула перше місце, групи. Висліди „Ч. Січі":

„Ч. Січ" — Вест Сайд 14:16, 15:5; Чері Гіл 16:14, 16:14; Ворен В.К. 15:5, 15:13; Ню Йорк В.К. 16:14, 15:5;

У фіналі „Ч. Січ" зустріла першуна другої групи, яким вийшов клюб „Тирнерс" з Покіпсі, Н.Й. У першому сеті цього фіналу „Січовики" вповні домінували і досить легко виграли вислідом — 15:7. В другому сеті наші відбиванкарі непотрібно знизили темпо і цим спричинилися до продовження фіналу до третього сету, після перемоги „Тирнерс" 15:11. В 3-му і рішальному про першенство-сеті, „Ч. Січ" знову заблистіла чудовою комбінаційною грою, якою цілковито збила з ритму вповні досвідчених німецьких противників, яких „Січовики" перемогли в цьому сеті — 15:5. Таким чином „Ч. Січ" вдруге за стільки ж виступів здобула звання першуна, нового сезону, який щойно розпочався. На підставі гри і осягів у цих двох відбутих турнірах, треба відмітити, що дружини „Ч. Січ" під проводом Нестора Паславського зможе гідно репрезентувати українців у цьому спорті у Відбиванковій Федерації Америки. Саме Нестор є душею тієї надійної спортової одиниці, який неначе магнет притягнув молоді таланти і з них створив боєздатну дружину. В складі тієї дружини в них двох турнірах виступили:

Нестор Паславський, кол. „Ол Амерікен", член збірної Америки.

Д. Емич, кол. „Ол Амерікен" член студентської збірної Америки.

Маркіян Паславський, колишній талановитий юнак „Ч. Січ" в останніх 3-ох роках чоловий відбиванкар військової Академії Вест Пойнт, де він навчається.

Юрій Темницький, розпочав свою відбиванкову кар'єру в „Ч. Січі", пізніше продовжував в дружині Раттерського університету, де він студіює.

Андрій Голинський, кол. чоловий юнак „Ч. Січ" відзначений на турнірі УСЦАК в останніх кількох роках виступав в складі дружини університету Раттерс.

Петро Мельник, подібно як і більшість відбиванкарів дружини, був змагуном попередніх дружин „Ч. Січі", пізніше університетської дружини Раттерського університету. В минулому був теж визначним гаківкарем „Ч. Січі".

Орест Федаш, колишній чоловий відбиванкар у польських університетах, член студентської збірної університетів Польщі. По приїзді до Америки виступав в складі „Ч. Січі". З уваги на працю, він мусів на деякий час залишити свої виступи. Досвід Ореста у великій мірі підкріплює боєздатність тієї молодої надійної дружини.

Павло Гунчак „престонаслідник" в цій ділянці спорту свого батька д-ра Тараса, колишнього найвизначнішого українського змагуна, тепер вже комішонера цілого відбиванкового району Ґарден-Імпаєр/ Ню Джерзі-Ню Йорку/. 15-річний Павло вже дорівнює нашим старшим відбиванкарам і не без причини минулого року був вибраним на „Джуньйор Олімпікс" „Ол Амерікен". Іншими визначними змагунами дружини „Ч. Січі" є: Роман Колінський, Михайло Лящук і Ярослав Ваньо.

Згідно з календарем офіційних турнірів Відбиванкової Федерації Америки на Сході, „Ч. Січ" має взяти участь в таких турнірах: 16-го грудня в Технічному Інституті в Нюарку; 25-27 січня в Порт Джервіс, Ню Йорк; 16-го лютого 1980 р., в Ню Гейвені, Конн.; 23-го лютого 1980 р. в Ню Йорку; 8-го березня 1980 р. в Кемдені, Ню Джерзі; 29-го березня 1980 р. в Олбані, Ню Йорк; 19-го квітня 1980 р. Голійок, Массчусет; 26-квітня 1980 р. — офіційні першенства відбиванкового району Ґарден-Імпаєр. В першенствах УСЦАК, яких ще немає устійненої дати.

### Жіноча відбиванкова дружина започаткувала свій новий сезон

Дня 18-го листопада ц.р., започаткувала свій сезон жіноча відбиванкова дружина „Ч. Січі" під проводом змагунки-тренерки Марійки Ганич. Жіноча дружина виступатиме в Жіночій Відбиванковій Лізі Ню Джерзі, як теж в офіційних турнірах Відбиванкової Федерації ЗСА. В своєму першому турнірі між 6-ти клюбами „Ч. Січ" закінчила на 4-му місці. При дальших наполегливих тренінгах і при більшій солідности в цьому спорті, наші дівчата зможуть іти слідами чоловічої дружини та здобувати більші успіхи.

У складі „Ч. Січі" виступають: М. Ганич, Дарія Твардовська, Ірина Паславська, Христина Басняк, Ірка Шеремета, Оксана Шеремета, Ірка Дармохвал, Наталка Моравська, Петруся Гол, Марта Бояк і Н. Мазурик.

УСВТ„Ч. Січ" — Рома С.К. — 3:4; УСВТ „Ч. Січ" — Інтер-Сербія 1:3.

У двох останніх першенських змаганнях „Мейджор Дивізії" Шейфер Ліги Ню Джерзі, перша дружина копаного м'яча зазнала дві поразки. Обидва змагання відбулися на виїздах в Петерзоні і Елизабеті. Ґолі для „Ч. Січі" здобули: Ткач, Денисюк, Маік і Д. Бакун. Під сучасну пору в складі І-ої гружини виступають: М. Хамуляк, Ю. Бакун, А. Охрименко, Д. Бакун, В. Ткач, Р. Колес, В. Несторенко, А. Бакун, Г. Маїк, О. Фурман, П. Фурман, Т. Денисюк, В. Леонів, І. Калинович, В. Брієнца, Л. Миргород. Провідник — Ю. Бакун.



## ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

**НЕДІЛЯ, 16-го ГРУДНЯ 1979 р.**

**КЛІФТОН, Н. Дж.** Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 64 Відд., о год. 1:30 по пол. в залі церкви Св. Марії, Washington St., Clifton, N.J. Проситься всіх вирівняти свої вкладки. — Управа.

**НЕДІЛЯ, 16-го ГРУДНЯ 1979 р.**

**ПАССЕЙК, Н. Дж.** Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 42-ий Відд., о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 237 Hope Avenue. Перед закінченням року, просимо чл. що залягають чл. вкладки їх вирівняти. Є дуже важні справи, тому проситься чл. взяти участь. — В. Марущак, рек. секр.

## У ЛМКЛЮБІ ДОПОВІДАТИМЕ ІНЖ. Л. КАЛИНИЧ

Ню Йорк, Н.Й. — Із Літературно - Мистецького Клюбу повідомляють, що у п'ятницю, 14-го грудня ц.р. о год. 7-ій тут у приміщеннях цього Клюбу, при 136 Друга евеню, відбудеться доповідь інж. Любомира Калинича п.з. „Проєкт української національної кімнати в катедрі Піттсбурзького університету". Цю інформативну доповідь, після якої буде дискусія, ілюструватимуть прозірки.

*Вступайте в члени УНСоюзу!*





## ФОНД НАГЛОЇ ПОТРЕБИ, СПИСОК Ч. 8 — 79

| Відд. | Прізвище, ім'я | Сума | Відд. | Прізвище, ім'я | Сума |
|---|---|---|---|---|---|
| 230 | Шуллер М. Г. | 17.40 | 240 | Байко П. | 7.20 |
| 230 | Піпа В. | 4.50 | 240 | Мозіль Д. | 3.00 |
| 230 | Піпа М. | 9.80 | 240 | Ванкевич Д. | 1.50 |
| 230 | Піпа М. А. | 1.50 | 240 | Ванкевич І. | 1.50 |
| 230 | Піпа М. А. | 3.00 | 240 | Сохоцький І. | 15.90 |
| 230 | Хулік М. | 3.00 | 240 | Маречко Л. | 7.80 |
| 230 | Данилик І. | 1.50 | 240 | Маречко І. | 5.30 |
| 230 | Волсонович К. А. | 5.50 | 240 | Федорак С. | 1.50 |
| 230 | Ліщак П. | 3.90 | 257 | Стойко В. | 6.60 |
| 230 | Ліщак І. | 3.00 | 257 | Д-р Шалута І. Г. | 5.50 |
| 230 | Леник М. | 3.00 | 257 | Стойко І. | 6.60 |
| 230 | Мартинишин М. | 3.00 | 257 | Костів С. | 1.50 |
| 230 | Рибалт А. | 1.50 | 257 | Ткач Д. | 3.00 |
| 230 | Рибалт М. | 1.50 | 257 | Шалута А. Р. | 3.70 |
| 233 | Лучковський С. | 5.00 | 278 | Турчин М. | 4.70 |
| 233 | Ратич П. | 1.50 | 301 | Чернявський Р. | 1.50 |
| 233 | Ратич П. | 1.50 | 301 | Чернявський І. | 5.50 |
| 233 | Дирів Г. | 2.80 | 301 | Врублівський І. | 1.50 |
| 233 | Дирів Л. | 11.20 | 301 | Врублівський П. | 1.50 |
| 233 | Боївка М. | 26.00 | 301 | Чернявський І. | 3.00 |
| 235 | Ватраль П. | 3.00 | 301 | Мотлюк І. | 7.20 |
| 235 | Андрес І. | 3.00 | 301 | Мотлюк І. | 1.50 |
| 235 | Ворден Л. | 6.60 | 301 | Личик В. | 2.40 |
| 235 | Андрес І. | 3.30 | 301 | Личик Н. | 2.40 |
| 235 | Андрес А. | 6.00 | 301 | Чернявський П. | 6.90 |
| 235 | Масник П. | 6.00 | 308 | Бакей І. | 3.00 |
| 235 | Андрес М. | 4.00 | 308 | Бакей Г. В. | 6.00 |
| 239 | Балас В. | 5.10 | 313 | МкГуг І. | 4.05 |
| 239 | Даріян Е. | 5.30 | 313 | Зазворський А. | 6.00 |
| 239 | Даріян С. | 5.30 | 316 | Комар С. | 8.70 |
| 239 | Жилавий Р. І. | 6.90 | 316 | Король М. | 3.60 |
| 239 | Наконей В. Н. | 11.00 | 316 | Гавриляк В. | 4.50 |
| 239 | Ґаллан В. А. | 6.30 | 316 | Гавриляк В. | 1.50 |
| 239 | Кінаш Е. | 5.50 | 318 | Демчук І. | 3.90 |
| 239 | Ґаллан Г. | 5.50 | 318 | Демчук І. М. | 1.50 |
| 239 | Ґордійчук П. | 7.80 | 318 | Демчук І. М. | 1.50 |
| 239 | Сокальчук А. | 1.50 | 324 | Барабаш М. | 27.50 |
| 240 | Дармограй К. | 5.00 | 324 | Барабаш М. Л. | 5.50 |
| 240 | Урбанський О. | 4.75 | 327 | Костишин В. | 3.00 |
| 240 | Урбанська І. | 1.50 | 327 | Лисий О. | 3.00 |
| 240 | Урбанський О. | 1.50 | 349 | Ставничий К. | 8.70 |
| 240 | Ґернага І. | 15.60 | 349 | Бойко Г. | 5.60 |
| 240 | Федорак С. | 1.50 | 349 | Захарко М. | 5.10 |
| 240 | Федорак М. | 1.50 | 349 | Яцюк П. І. | 3.80 |
| 240 | Єзірський Т. | 5.30 | 349 | Яцюк С. Д. | 3.40 |

Сума проголошених чеків ........ $ 457.40
Раніше проголошених ........ $56,961.47
**Разом ........ $57,418.87**

## ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи"

З уваги на закінчення біжучого року, Адміністрація просить всі Товариства чи поодинокі особи, що довгують за оголошення, вирівняти їх конечно найпізніше

**до 20-го грудня 1979 року**





## ✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

**ПАЗЯ ФЕДІРКО**, членка УНС, Відд. 161 св. Василія в Ембридж, Па., померла 7 листопада 1979 р. на 83-му р. життя. Нар. у Західній Україні; членкою УНС стала 1924 р. Залишила у смутку 3 синів: Миколу, Франка й Івана, 13 внуків і 7 правнуків. Похорон відбувся 9 листопада 1979 р. на укр. кат. цвинтарі св. Петра і Павла в Ембридж, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

**СТЕФАНІЯ ШАРАН**, членка УНС Відд. 83 ім. Івана Франка у Філядельфії, Па., померла на 66-му році життя. Членкою УНС стала у 1978 р. Залишила у смутку мужа Маріяна, доньку Ренату, 3 внуків; сестру Ольгу з родиною в Україні. Похорон відбувся на цвинтарі св. Марії у Філядельфії, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

**ПАВЛО ГАДАЧ**, член УНС Відд. 430 Т-ва Дністер у Філядельфії, помер 10 квітня 1979 р. на 78-му р. життя. Нар. 1901 р. с селі Слобода Золота, пов. Бережани; членом УНС став у 1949-му р. Залишив у смутку дружину Параскевію, дочки Надію й Наталію, сина Юрія, 8 внуків, 2 правнуків, сестру Евгенію з родиною і дальшу родину в Канаді та Україні. Похорон відбувся 18 квітня 1979 р. на цвинтарі св. Марії, Факс Чейс у Філядельфії, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
І. Кнігницький, секр.

**СТЕЛЛА ЛЯМБСР**, членка УНС Відд. 358 Т-ва Згода в Клівленді, Огайо, померла 14 вересня 1979 р. на 85-му р. життя. Нар. 1894 р. в Україні; членкою УНС стала 1926 р. Залишила у смутку кревних: Марію Коннеллі, Анну Голл Гентка, Андрія Лямбор та Аліс Масс. Похорон відбувся 17 вересня 1979 р. на цвинтарі Бруклин Гайтс в Клівленді, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!
М. Футей, секр.

**МАРІЯ МАРТИЧАК**, членка УНС Відд. 336 Т-ва Сокія в Клівленді, померла на 82-му р. життя. Нар. 1897 року в Добромірка, Збараж; членкою УНС стала 1937 р. Залишила у смутку доньку Стеллу 6 внуків та 4 правнуків. Похорон відбувся 27-го жовтня 1979 на цвинтарі Бруклин Гайтс в Клівленді.

Вічна Їй Пам'ять!
Володимир Стригун, секр.

**ДЖОН МІЧЕЛЛ**, член УНС Відд. 54 в Томастон, Конн., помер 28 липня 1979 р. на 64-му р. життя. Нар. 1914 р. у Вотербері, Коннектикат; членом УНС став у 1939 р. Залишив у смутку дружину Марію. Похорон відбувся 31 липня 1979 р. на цвинтарі св. Михаїла в Джеррівіля, Конн.

Вічна Йому Пам'ять!
В. Добчанський, секр.

**АНТОНІЯ РАК**, членка УРС Відд. 220 свв. Петра і Павла в Чікаґо, Ілл., померла 3-го жовтня 1979 р. на 65-му р. життя. Нар. 1914 р. в Україні; членкою УНС стала 1966 р. Залишила у смутку синів: Иосифа, Вілліяма й Антона; дочки: Марію й Ірену та 10 внуків. Похорон відбувся 6 жовтня 1979 р. на цвинтарі св. Марії в Еверґрін Парк.

Вічна Їй Пам'ять!
Е. М. Влідий, секр.

**ІРЕНА ГРЕЧКОСІЙ**, членка УНС Відд. 121 св. Михаїла в Ром, Н. Й., померла 6-го жовтня 1979 р. на 88-му році життя. Нар. 1893 р. в Україні; членкою УНС стала 1925 р. Похорон відбувся 9 жовтня 1979 р. на цвинтарі в Ром, Н. Й.

Вічна Їй Пам'ять!
Джун А. Кобіто, секр.